

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 24. De casibus in quibus suspensio specialiter incurritur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

5. disput. 30. sect. 2. num. 7. & 8. ubi videndus est, vt & Co-uar. in toto illo 32. capite. Quorum singularis eruditio, & diligentia in expendendis difficultatibus multum valet reprimendam licentiam, quam sibi sumunt aliqui Clericos non degradatos actualiter supplicio afficiendi, prætextu incorrigibilitatis ipsorum. Neque est, quod se tueantur citato Cap. Cum non ab homine. Nam ipsum facere pro memorata communi sententia, Suarez in cit. num. 7. bene probat ex eo, quod ibidem statuat depositum incorrigibilem excommunicari debere, atque anathemate ferri antequam brachio seculari priuendus tradatur.

55. Tertio, differunt, sicut adhuc notat Sylu. in verbo Casus, num. 2. casu 6. quod restituitur illius qui verbaliter solummodo degradatus est, fieri possit per Episcopum, quod etiam patet ex Pontificali Romano, fol. 205. col. 1. Vbi habetur, quod si Episcopus deponens, euidenter agnouerit in posterum emendationem vitæ, & morum depositi, vel forte sententiam suam iniustam fuisse, possit ei de iure misericorditer restituere gradum, & ordinem executionem. Restitutio vero illius qui est degradatus actualiter fieri tantum possit à Summo Pontifice, quod iam non est in vsu, cum mors soleat eam statim sequi.

56. Porro, quæ crimina digna sint degradatione, & ob quæ debeat degradatus tradi brachio seculari, videri potest apud eundem Sylu. in verbo Degradatio, quasi. 2. Superest addendum pro praxi nobis proposita, illud quod Suarez habet in eadem sect. 2. nu. 2. degradationem per se ac primario quidè esse priuationem ordinum Ecclesiasticorum, & tantummodo consequenter esse aliorum officiorum, & beneficiorum Ecclesiasticorum, sed ita nihilominus, vt non priuet caractere Clericali, & consequenter, nec obstat quin actus ordinis à degradato facti, validi sint, quantumcumq; ipse peccet illos exercendo. Quæ communis Theologorum sententia est, vt idem author notat. Addens, quod non est silentio prætereundum, eidem degradationi conuenire vt non priuet oneribus illis, quæ ex ordinatione Ecclesiæ sequuntur caractere ordinis, præsertim sacri, vt sunt obligatio seruandi castitatem cum inhabilitate ad matrimonium contrahendum, & obligatio ad horas canonicas recitandas. Nec enim huius generis pœnæ instituantur ad tollenda onera, sed ad imponenda graamina, honoreque tollendos.

CAPVT XXIV.

De casibus, in quibus suspensio specialiter incurritur.

SVMMARIVM.

- 57. Auctores à quibus tales casus referuntur, & tractantur.
- 58. Suspensiones à iure impostæ Episcopis, & superioribus Prelatis, ac primo, ratione promotionis ad Prelaturam.
- 59. Deinde ratione collationis ordinum.
- 60. Exercens Pontifici, alia in aliena Diocesi.
- 61. Ordinans indignum, aut iniuicem.
- 62. Suspensiones quæ ab ipsius Prelatis incurruntur ratione collationis, aut simoniacæ receptionis beneficii, vel confirmationis electi ad beneficium.
- 63. Quæ ob malam usurpationem, aut alienationem bonorum temporalium Ecclesiæ.
- 64. Quæ ob defectum commissum ratione Concilii Provincialis, aut visitationis.
- 65. Quæ ob alia delicta.
- 66. Suspenso Capituli, Conuentus, aut Collegii ob usurpationem bonorum à defuncto Prelato relictorum.
- 67. Suspensiones impostæ Iudicibus Ecclesiasticis ob abusum sui officij.
- 68. Impositæ Religiosis.
- 69. Impositæ ratione ordinis ex parte ordinantis.
- 70. Impositæ ratione ordinis ex parte temporis, vt quia ante legitimum ætatem, &c.
- 71. Impositæ ratione ordinis ex parte ordinationis.
- 72. Suspenso ob ordinationem absque beneficio, aut patrimonio sufficienti ad sustentationem.

73. Suspensiones quæ à Clericis incurruntur ob abusum suorum officiorum.

74. Suspensiones impostæ ob quedam alia Clericorum peccata, & speciatim quid videatur in hac re tenendum de Clericis duellantibus.

75. Suspenso Clericis impostæ à iure ob concubinatam, aut fornicationem notoriam.

76. Responsi ad dubium, an Sodomita, & simoniacus sic suspendantur, vt exercentes actum ordinis stant irregulares.

SPECIALIS consideratio suspensionis versatur in explanatione casuum, in quibus à iure incurritur. Cum autem hi varii sint, quos referant D. Antoh. 3. par. tit. 27. cap. 2. 3. & 4. Angelus in verbo Suspenso, per totum Sylu. eodem verb. num. 6. Nauar. in Etichir. cap. 27. à num. 152. ad 159. Felicianus in tractatu De suspensione, cap. 14. & alij recentiores, vt Alphonsus à Vualdo in 2. par. Candelabri aurei, tractatu De suspensione, num. 19. & pluribus sequentibus. Georgius Sayrus in thesauro casuum conscientie, lib. 4. cap. 12. & tribus sequentibus. Henriquez in 1. par. suæ summæ, lib. 13. à cap. 36. ad 40. & qui loco ferè omnium esse potest, Suarez tomo 5. in 3. partem D. Thomæ, disput. 31. Referunt autem eos nonnulli in magno numero, vt à Vualdo octoginta duos: sed contenti erimus certa distinguere capita, ad quæ illi possunt reuocari, propositis in exemplum visitationibus. Quia igitur suspensioni à iure subici possunt, cum Episcopi & Prælati superiores, tum etiam ceteri Clerici eis inferiores, de vtrisque dicendum est, ac prius de illis, vt dignioribus.

Suspensiones quas Episcopi, & Prælati superiores incurruntur.

SECTIO I.

ILLI igitur suspensionem incurrere possunt. Primo, ratione promotionis ad Prelaturam, vt ex decreto Concilii Trident. sess. 23. cap. 2. De reformat. electus in Episcopum differens suam consecrationem ultra tres menses, suspenditur à perceptione fructuum sui beneficii, itaut ad horum perceptorum restitutionem teneatur: & ultra tres alios menses adhuc differens, ipso iure priuatur dignitate Episcopali, etiam si esset S. R. E. Cardinalis.

SECUNDO, ratio collationis ordinum, vt ordinans Clericos aliene Diocesis sine licentia Episcopi proprii ipsorum siue scienter, siue affectata ignorantia, vel quocumque alio figmento quæsto, suspenditur per annum à collatione ordinum, per cap. eos qui, De temporibus ordinationum in 6. & Concil. Trid. sess. 23. De reformat. cap. 8. Vbi additur, ordinatum tantu suspensum esse à susceptorum ordinum executione, quandiu proprio ordinario videbitur expedire. Quamquam, iuxta sequens cap. 9. excipi debet familiaris Episcopi ordinatis, qui ante ordinationem per triennium cum eo commoratus est.

Duo notanda concurrunt circa hanc suspensionem. Vnum est bona fide agentem ab ea excusari (etiam si peccet negligenter gerens se in inquirendo quid possit in eo vel non possit) dummodo ignorantiam non affectauerit: quia tunc quidquid fingat, in mala fide esse censetur, neque excusari poterit. Alterum est, quod glossa ad memoratum C. eos qui, verbo Ordinum, docet istiusmodi suspensionem esse à collatione omnium ordinum, etiam si mala collatio circa vnum tantum contigerit, sicut in Cap. Vel non est compos; De temporibus ordin. iuncta glossa ad verbum Suspendentes. ob malam collationem Diaconatus, decernitur suspensio à collatione omnium ordinum. Nec dici potest talem pœnam excedere culpam: quia licet excedat extensione quadam, seruatur tamen proportio, qua delinquens punitur secundum suum demeritum.

Deinde Episcopus titularis in quocumque loco, etiam si nullius Diocesis, aut exempto, aut quouis Monasterio, si subditum alterius etiam prætextu continuæ familiaritatis, aut commensalitatæ suæ, absque proprii Prælati expresso consensu, aut literis dimissorijs, ad aliquos sacros, aut minores ordines, vel primam tonsuram promouerit: seu ordinauerit, suspensus est ipso iure per annum ab exercitio Pontificali; & taliter ordinatus, suspensus est ab exercitio susceptorum

ordinum, quamdiu Prælati suo videtur expedire, per Concil. Trident. sess. 14. De reform. cap. 2.

60. Præterea Episcopus exercens Pontificalia in alterius Diocæsi absque expressa licentia Ordinarij eiusdem loci, aut habita licentia, ordinans alias personas eidem Ordinario non subiectas, suspenditur ipso iure ab eodem exercitio Pontificalium, & sic ordinati suspenduntur ab executione ordinum, per idem Concil. Trident. sess. 6. De reformat. cap. 5. Cæterum in illis casibus, in quibus ius statuit, vt nullus Clericum alienum præter Prælati proprij licentiam debeat ordinare, per Prælaturam propriam intelligitur Episcopus ille, de cuius Diocæsi oriundus est, is qui ad ordines promoveri desiderat, aut ille, in cuius Diocæsi obtinet beneficium Ecclesiasticum, requirens residentiam, vel habet domicilium, quantumvis alibi natus, vt expresse declaratur in cap. Cum nullus, De temporibus ordinationum in 6. Vbi & additur, Prælatos inferiores Episcopo, siue faculares, siue Religiosos, non posse dare talem licentiam, nisi à Sede Apostolica sit illis specialiter indultum, vt possint suos subditos à quo voluerint Episcopo facere ordinari. Nec item Officiale Episcopi dare posse licentiam Episcopo ipso in remotis partibus agente, possit Generalis Vicarius ipsius in spiritalibus, atque Sede vacante, Capitulum, siue is ad quem tunc administratio spiritalium pertinet. Additur adhuc in eodem cap. Religiosos à suis Prælati deputatos Prioribus, etiam non exemptis, posse à Diocæsanis locorum quamdiu ibi morantur, licite ordinari, etiam si non sint oriundi ex eorum Diocæsi.

61. Adhuc Episcopus ordinans indignum suspenditur à collatione ordinum, per cap. Si qui, 1. quæst. 1. Id quod glossa ibidem, ad verbum illi, sic accipit, vt suspendatur à collatione non quidem omnium ordinum, sed tantum illius, vel illorum quos indigno contulerit.

Item ex cap. Nullus, De temporibus ordinationum in 6. conferens Clericalem tonsuram infanti id est, vt glossa ibidem interpretatur, ei qui nondum septimum annum attingit, nisi forte religionem intraret, id est intraretur religioni educandus eo sine, vt suo tempore in ea professionem faciat, aut illiterato aut homini Diocæsi alienæ, absque licentia sui Superioris, aut demum coniugato, nisi is velit religionem intrare aut ad sacros Ordines promoveri eo modo, quo sacri Canones ei permittunt, suspenditur per annum à collatione eiusdem tonsuræ.

Postremo ordinans inuitum, aut reclamantem, suspensus est per annum à celebratione Missarum, distin. 74. cap. 1. Quod non est extendendum ad eum casum, in quo is qui ad ordinum susceptionem ratione beneficii obligatur, ad illos suscipiendos compellitur priuatione eiusdem beneficii. Eadem poena per Cap. Nullus poenitentem, distin. 55. afficitur Episcopus, qui solenniter poenitentem, vel bigamum, vel viduæ maritum ordinauerit.

62. TERTIO, possunt in suspensionem incurrere Episcopi & superioris Prælati, ratione collationis beneficiorum, prout incurrunt illi qui dant beneficia Ecclesiastica, præsertim curata, personis indignis, quæ in loco residere, & per se ipsas curam exercere non possunt. Suspensi sunt enim à collatione beneficiorum, & personæ ipsæ accipientes eidem priuantur per Cap. Quia nonnulli, De Clericis non residentibus. Cuius constitutionis meminit Concil. Trident. sess. 7. De reformat. cap. 3. & illius rigorem aliqua ratione temperat: nam cum conflictet duabus partibus, altera, qua prohibet beneficia dari personis non residentibus, & curam per se exercere non valentibus: Altera, qua tales personas promotas ad beneficia priuat ipsi beneficiis, & collatorem suspendit à potestate beneficia conferendi ea vice: etiam si illam quoad priorem partem renouet, quoad posteriorem tamen in eo mitigat, quod eiusmodi collatione beneficiorum statuat irritandam, quod minus est, quam ipso facto priuare beneficio. Collatori vero imponat tantum poenam, quæ habetur in Cap. Graue nimis, De præbendis: vt quotannis in Concilijs provincialibus fiat diligens inquisitio super tali collatione beneficiorum: atque si post primam & secundam correctionem fuerit quis in hac re inuentus culpabilis: per ipsum Concilium provinciale suspendatur à collatione beneficiorum, quod quidem minus est quam esse ipso iure suspensum.

QUARTO, possunt ratione receptionis beneficii, vt cū in Bulla Pij IV. quæ incipit, Sane licet dudum. & Pij quinti, quæ incipit, Intolerabilis, suspenduntur ab ingressu Ecclesiæ, non modo Episcopi, sed etiam S. R. E. Cardinales, recipientes beneficia Ecclesiastica per simoniacā confidentiam, de qua re ex professo agit Nauar. in Enchir. cap. 23. num. 109. & 110.

QUINTO, ratione confirmationis electi ad beneficium: vt in Cap. Nihil est, de electione, qui hominem insufficientis scientiæ, vel inhonestæ vitæ, vel illegitimæ etatis confirmauerit electum ad beneficium, suspenditur à potestate confirmandi primum eiusdem electi successorem, & à proprio beneficio est suspendendus.

SEXTO, ratione dispositionis de bonis temporalibus Ecclesiæ: vt per Cap. Præsentis, De officio ordinarij in 6. Episcopi, & Prælati superiores ab ingressu Ecclesiæ: inferiores vero ab officio, & beneficio suspenduntur, donec restituerint: qui aliquid ex rebus dignitatum, Prioratum, aut Ecclesiarum sibi subiectarum, vel ad ipsorum collationem, custodiam, vel præsentationem pertinentium, rebus inquam, qui morientibus talium beneficiorum rectoribus, vel ministris, inuenti fuerint, aut tempore vacationis collecti, occupare, aut in usus suos conuertere quoquo modo præsumunt. Aduerte autem respectu Episcoporum, & Prælatorum superiorum, talem poenam non esse propriam suspensionis, sed interdicti. De qua re bene Suarez tomo 5. disput. 31. sect. 5. num. 11.

Item ex Cap. Hoc consultiſſimo. De rebus Ecclesiæ non alienandis in 6. Episcopi, & alii Prælati, ipso facto ab officio & administratione (supple temporalium, vt glossa interpretatur) suspenduntur, qui commissas sibi Ecclesias, aut bona immobilia, seu iura earum, subiciunt laicis absque Capituli sui consensu, & Sedis Apostolicæ licentia speciali. Vbi quoque inferiores Clerici à percipiendis fructibus beneficiorum quæ in tali Ecclesiâ obtinent, per triennium suspenduntur, si scientes aliquid contra illam constitutionem attentari, id Superiorem non denunciauerint. Intellige, si sufficienter sciant: atque si opus sit probare, id possunt sine suo graui incommodo. Aduerte autem istiusmodi suspensionem Prælati impositam, cum absolute in eos feratur, durare quoad per superiorem tollatur. Quod vero ipso Prælatorum nomine in hac re comprehendatur Episcopo inferiores habentes Ecclesias Capitulares, hoc est, Collegiatis, aut regularibus sibi commissas, Suarez confirmat num. 10. ex eo, quod omnia verba illius textus quadrent in eos, ipsum etiam Prælati nomen, quod in eo habetur, non vero Episcopi. Si opponas, sententiam suspensionis non ligare Episcopum, nisi de eo fiat expressa mentio, ex Cap. Quia periculosum, De sentent. excommunic. in 6. Respondet idem Suarez, ipsum nomen Prælati ad eam expressionem sufficere: quia per se primo, ac per quandam antonomasiam proprium est Episcoporum, & cæteris communicatur, quasi per participationem, & analogiam quandam.

SEPTIMO, ratione Conciliorum provincialium, vt per Cap. Si quis autem, distin. 18. Episcopus vocatus à Metropolitanano ad Concilium provinciale, nec ad illud accedit cessante iusto, & graui impedimento, quale esse potest egritudine, aut nimia senectute, vel desierit antequam soluatur, suspenditur à communionem reliquorum Episcoporum, donec in sequenti Concilio absolutus sit. Item per cap. vltim. eadem distin. suspenditur ab officio per duos menses Episcopus, qui post Concilium provinciale intra sex menses non conuocat Abbates, Presbyteros, & alios Clericos referens eis omnia acta, & Decreta Concilij, vt hæc per illos euilgentur in totam plebem. Quod Capitulum glossam finalem de suspensione recte intellexisse, etiam si excommunicationis nomen in eo vsurpetur; argumento est, quod nomen excommunicationis nunquam alias inueniatur cum aliqua temporis determinatione.

OCTAVO, ratione visitationis, vt per cap. Exigit, De censibus in 6. renouatum in Concil. Trid. sess. 24. De reform. cap. 3. Episcopus qui in sua visitatione aliquid accipit amplius, quam per Canones concessum est aut qui non visitans eadem accipit, quæ sibi visitanti debentur, nisi infra mensem duplum eius quod accipit, restituat, suspenditur ab ingressu Ecclesiæ, donec ipsum duplum restituerit.

POSTRE-

65. **POSTREMO**, ratione aliorum delictorum in usu Episcopalis officij, vt per Clementinam Multorum, De hæreticis, §. Verum; per triennium ab officio suspenduntur Episcopus, ac eo superior, qui odij, aut amoris, aut commodi temporalis causa, contra iustitiam, & conscientiam suam omiserint in crimine hæresis procedere aduersus aliquem, aduersus quem fuerat procedendum, aut idem crimen imponendo alicui, præsumperint vexare ipsum.

Item ex Concil. Triden. sess. 25. cap. 14. De reform. si Episcopus, quod absit, concubinaris sit, & à Synodo prouinciali admonitus, se non emendauerit, ipso facto suspenditur. Vbi nota cum Suarezio in sine citatæ sect. 5. ad eam suspensionem incurrendam sufficere, & necessariam esse vnam monitionem factam à Concil. prouinciali; postquam nisi statim, ac sine dilatione morali emendatio sequatur, tollaturque occasio delicti, & scandali, si adsit, sequitur statim suspensio ipsa.

Præterea ex Clem. 2. de pœnis, Prælati Ecclesiæ qui procurant, vt Clerici capiuntur à Dominis temporalibus, vt resignent sua beneficia, vel vt ad Sedem Apostolicam citati, siue à iure, siue ab homine, non valeant ire ad eam; suspenduntur per triennium à perceptione fructuum suarum Ecclesiarum. De qua suspensione Suarez pluribus in ea. sect. n. 17. & aliquot sequent. quæ breuitatis studio relinquimus apud ipsum videnda; vt & illa quæ idem in præced. nu. 13. & duobus sequentibus adfert ad explicationem suspensionis, qua per c. 1. De vsuris in 6. suspensus est Episcopus, & alius Superior, qui locat, vel alio quouis titulo concedit domum mansitellam vsurarijs non oriundis ex sua Diocesi, vel eis permittit condicere domos in suis terris, vel ibi habitare, vel omnes huiusmodi de terris suis non expellit, nunquam admittitur.

Addiderim tamen obiter, quod cum pœnæ non sint interpretatione ampliandæ, non incurri posteriorem hanc suspensionem, si vsurarij vellent locum habere, non quidem ad exercendas vsuras, sed ad eam negotiationem, vel exercitia, siue licita, siue illicita. Deinde cum tituli quibus domus possunt concedi vsurarijs; alij sint quibus non transfertur dominium, vt tituli commodati, depositi, pignoris, & similes; alij quibus transfertur dominium, vt venditio, donatio, permutatio; dubium esse, num vt Episcopus concedens illis titulis, sic & concedens his, eidem pœnæ subiciatur? De quo iuxta glossam ad idem cap. 1. in verbo Titulo, statuendum est subici: quia Decretum alioqui isto sine, qui est am. l. vi à Republica Christiana vsuras, frustraretur; quandoquidem non minus datur locus vsurarijs in ciuitate per titulos posterioris, quam prioris generis.

De suspensionibus quæ à iure imponuntur Clericis qui sunt Episcopis inferiores.

SECTIO II

67. **Q**VI vero sunt inferiores Episcopis suspensionem incurunt. Primo quidè Capitula, Conuentus, Collegia, & singulares personæ quæ Prælati vita functis, bona ab ipsis relicta, vel vacationis tēpore obuentionia, quæ in vtilitatem Ecclesiarū quibus præferunt, expendi, vel futuris successoribus fideliter referuari deberent, occupant, inter se diuidunt, surripunt, &c. tamdiu ipso facto suspenduntur ab officio, & beneficijs, quandiu non restituerint plene quicquid de iisdem bonis perceperunt, ex cap. Quia sape, De electione in 6. non obstantibus quibuscumque privilegijs, indulgentijs, consuetudinibus, &c. quæ ibidem reuocantur, & irritantur. Legendus est Suarez disputatione 31. sectione 3. numero 3. **SECUNDO**, Iudices Ecclesiastici qui ferunt sententiā excommunicationis non præmissa canonica monitione coram idoneis testibus, suspenduntur ab ingressu Ecclesiæ per mensem, in c. Sacro De sentent. excommunic. Itē, qui sine scriptis sententiā excommunicationis, suspensionis, & interdicti ferunt, aut cū scriptis quidem, sed nō expressa in eis causa propter quam fertur, aut parti petenti talis sententiæ exemplū, non dant intra mensem; suspenduntur per mensem, & ab ingressu Ecclesiæ, & à diuinis officijs; in cap. 1. De sentent. excommunic. in 6. Vide sequentem tractatum num. 68.

Præterea per cap. 1. De sentent. & re iudicata in 6. Iudex Ecclesiasticus, siue ordinarius, siue delegatus, qui contra conscientiam, & contra iustitiam in grauen partem alterutrius quidquā in iudicio fecerit per gratiā, vel per sordes, ab officio suspenditur per annū. Ad quā suspensionē quinq; debere concurrere notat Nauar. cap. 27. n. 157. Primo quidē, vt talis Iudex non sit Episcopus, prout glossa ibid. expressit ad verbum Ordinarius. Et ratio est, quod suspensio generaliter lata non comprehendat Episcopum, ex cap. Quia periculosum, De sentent. excommunic. in 6. Secundo vero; vt grauen sit contra iustitiā. Tertio, vt simul sit contra conscientiā, itaut hoc sine illo, nec illud sine hoc sufficiat, prout disput. 31. sect. 3. num. 16. Suarez bene declarat. Quarto, vt delinquens sit Iudex; itaut nō sufficiat esse tantummodo executor, aut arbitrum: quia pœnæ restringendæ sunt interpretatione, non autem ampliandæ. Quinto, vt idem Iudex tale quid faciat per fauorem, vel odium, aut turpis lucris gratia.

Aliam idem Nauarrus ibidem suspensionem præmittit ex cap. finali De officio delegati; vbi non vno ab officio suspenditur conferuator Sedis Apostolicæ, qui scienter cognoscit de causis quæ iudicalem indagatiōem exigunt. De hac videri potest Suarez in sequenti nu. 17. vt & in nu. 18. de illa quam ex Concil. Triden. sess. 24. ca. 1. De reform. matrimonij, incurrit Parochus, vel alius Sacerdos, siue secularis, siue regularis qui alterius Parochiæ sponso sine licentia Parochi ipsorum, matrimonio coniungere, aut benedicere ausus fuerit; etiam si prætextu priuilegij, vel inamemoralis consuetudinis id faciat; suspenditur inquam, donec absoluatur ab Ordinario illius Parochi, qui matrimonio interesse debebat, & à quo benedictio erat suscipienda. Quam suspensionem latam indeterminate Suarez ipse sub finem eiusdem sectionis 3. determinandam censet ad officium Sacerdotale: quia dicere quod suspendatur ab omni Clericali officio, & beneficio, videtur durum, cum talis culpa non sit tanta, quæ tam graui pœnæ respondeat proportione. Sitque consentaneum, vt in coquis puniatur, in quo deliquit, atque adeo, vt qui munere Sacerdotalis officij abusus est, ab illius usu suspendatur. De quo videri potest Sanchez lib. 3. De matrim. disput. 48. num. 4.

TERTIO, Prælati religionum, quorum Religiosi commiserint excessus qui memorantur in Clementina 1. De privilegijs, eorumque occasione alicui Ecclesiæ, aut personæ Ecclesiasticæ præiudicium fecerint, si postquam fuerint requisiti, Ecclesiæ, aut personis Ecclesiasticis, ita legis infra mensem satisfactionem plenariam non exhibuerint, suspenduntur absolute per eandem Clem. §. 2. donec satisfecerint; non obstantibus quibuscumque statutis, ac priuilegijs. De qua re videri potest Suarez in memorata disput. 31. sect. 6. num. 11.

QUARTO, Religiosi qui Ecclesias fraudare præsumunt circa decimas eius debitas, si requisiti per illos quorum interest, infra mensem non desistant, vel vsurpata, aut retenta infra duos menses non restituant, suspensi sunt ab officijs, administrationibus, & beneficijs, si hæc habeant: sin autem non habeant, sunt excommunicati per Clem. 1. De decimis. Videri adhuc potest de hac suspensione Suarez in præced. num. 9.

Item fratres ordinum Mendicantium recipientes aliquem ad professionem ante elapsam annum probationis, sunt ipso facto suspensi à receptione quorumcumque; neque sic professus obligatus est illi ordini ex Cap. Non solum, & Cap. Constitutionem, De regularibus in 6. De qua item suspensione videri potest idē Suarez ibid. n. 6. & 7. vt & de ea quam late tractat initio citatæ sectionis 6. & habetur in capite vltimo De Apostatis, lata in Religiosos Apostatas, qui in Apostasia perseverantes aliquem sacrum ordinem suscipiunt. Quantumcumque enim reconciliati sint Abbati, & penitentiam susceperint, absq; Romani Pontificis dispensatione in illo ordine ministrare nequeunt. Itemque de ea quæ per Clement. 1. §. Si quis autem, De statū Monachi, imponitur Religioso Benedictino non vteni vestitu secundum formam præscriptam in ea ipsa Clement.

In gratiam Parochorum, quorum maxime institutio n. bis est præposita, referendum est quod in seq. n. 12. idem author annotat de suspensione, quæ in Clem. Cupientes, de pœnis fertur in Religiosos excipientes Confessiones, qui requisiti à

Rectori.

Reſtoribus Eccleſiarum, vel eorum Vicarijs vt poenitentes monteant decimas ſoluere, ac ſuper eo conſcientias ipſorum onerent. Item ſcienter omittentes id facere, ab officio prædicationis ipſo facto ſuſpendeduntur, donec conſcientibus, conſcientiam circa eandem rem fecerint, ſi commode poterint, ſi que non obſtante tali ſuſpenſione negligentia illa non prius purgata, concionari audeant, excommunicatorem ipſo facto incurtant. Notat igitur ad incurrendam talem ſuſpenſionem has circumſtantias debere concurrere. Prima, vt Religioſi ipſi requiſiti ſint à Reſtoribus Eccleſiarum. Secunda, vt ſcienter omittant facere quod dictum eſt, & non tantum ex inaduertentia. Tertia, vt circa conſcientes ſibi, talem omiſſionem committant. Quod ſi de aliquo conſtaret ei, nulla tali obligatione teneri conſtaret confequenter, nec ſe obligari ad eum monendum.

De ſuſpenſionibus que imponuntur ratione ordinis.

SECTIO III.

69.

QUINTO, Clerici ratione ordinis in ſuſpenſionem incurrun, tum ex parte ordinantis, tum ex parte temporis, tum ex parte ordinationis. Ex parte quidem ordinantis, vt qui ordinatus eſt ab Epifcopo excommunicato, neſcienſ illum eſſe excommunicatum, incurrit in ſuſpenſionem ab illo ordine quem ſuſcepit, iuxta Cap. Cum Clericis, De ordinatis ab Epifcopo qui renunciauit Epifcopatu; vbi conceditur vt talis poſſit ab Epifcopo proprio abſolui. Item per Cap. Requiſiuit, eodem titulo, recipiens ſacros ordines ab eo qui Epifcopatu renunciauit, non modo quoad locum, ſed etiam quoad dignitatem, ſuſpenſus eſt ab officio. A qua ſuſpenſione poterit abſolui per Epifcopum proprium, ſi id per ignorantiam probabilem fecerit, non item ſi ſcienter, aut per ignorantiam craſſam, ſed a ſolo Papa. De hac re pluribus Suarez *1. tom. 3. diſput. 31. ſect. 1. in principio.* Quæ videtur ſatis clara, ſi cum eo eum ibidem addamus. Epifcopum dici renuciare loco, qui Epifcopatum dimittit, ſe ſpoliando officio ſeu potestate iurisdictionis Epifcopalis. Dici autem renuciare dignitati, qui quantum in ſe eſt, priuat ſe vſu ordinis Epifcopalis: vt cum eidem renunciat, & renunciatio confirmatur à Papa. Vnde fit, vt quantumcumque retineat ordinem ipſum Epifcopalem, quem non poteſt amittere ob characterem indelibilem, non poſſit tamen licite illo vti.

Petere per decretum Concil. Triden. ſeſſ. 23. cap. 8. De reform. quiuis quocumque priuilegio munitus, niſi eius probitas, ac mores Ordinarij ſui teſtimonio commendatur, prohibetur ordinari ab alieno Epifcopo: ſi que ſecus fiat, ordinans à collatione ordinum per annum, & ordinatus à ſuſceptorum ordinum executione, quoad proprio Ordinario videbitur expedire, ſuſpendeduntur.

Sunt autem aliquot caſus in quibus excuſatio datur ab ea cenſura. Eos Suarez perſequitur in citata ſect. num. 15. & aliquot ſequentibus. Primus eſt, quando ignorantia inuincibilis excuſat à mortali culpa ſuſcipientem ſic ordinem ſacrum. Secundus, quando proprius Epifcopus eſt & ipſe ſuſpenſus ob ordinatum alienum: tunc licet ſine ipſius licentia adire alium à quo ordines ſuſcipiantur iuxta Cap. Eos qui, ſ. finali De temporibus ordin. in ſexto. Tertius eſt, quando quis per triennium fuit de familia Epifcopi alieni, hic enim illum dummodo ſtatim det ei beneficium, poteſt promouere ex conſeſſione Concilij Triden. ſeſſ. 23. De reform. cap. 9. Intellige autem de Epifcopo ordinatio; quia ei qui tantum eſt titularis, talis promotio eſt interdicta in præced. ſeſſ. 14. cap. 2. De reform. Quartus eſt quando vnus Epifcopus ordinat ſubditum alterius Epifcopi ſub ſpe rationabili rationis habitiois ei uſdem, ex Cap. vltimo. 9. q. 2. Vbi allegatur factum D. Epiphaniij, qui illo modo ordinauit in Diceceſi D. Chryſoſtomi.

Ad hanc ſuſpenſionum claſſem referri poteſt primo, quod ex Cap. Conſtat, 1. quaſt. 1. ordinatus ab Epifcopo heretico, etiam inuitus, & aliquo modo coactus, niſi intra menſem dereliſtis hereticis cõfugiat ad Catholicos (diuitius n. c. eis manes præſumitur voluntarie ordinatus) dicatur

reus vſurpate dignitatis: quo ſignificatur non permiſſi ei ordinis ſuſcepti executionem, ſed ab ea ſuſpendedi.

Referri poteſt ſecundo, quod ſi qui ſcienter ſimoniacus, etiam ſi non ſimoniacus, ordinatus eſt, incurrit in ſuſpenſionem per Cap. Si qui à ſimoniacis, eadem quaſt. Quæ ſuſpenſio eſt ab executione ſuſcepti ordinis: quonia ibi dicitur; *Eius ordinatio irrita ſit*: quod cum non poſſit intelligi quantum ad ipſum ordinem intelligendum eſt quantum ad ordinis executionem. De ea pluribus Suarez *diſput. 31. ſect. 4. num. 34. & aliquot ſequentibus.* Referri poſtremo poteſt, quod ordinatus ab Epifcopo excommunicato ſuſpendedatur ab executione ordinis ſuſcepti, vt habetur ex Cap. finali De ordinatis ab eo qui renunciauit Epifcopatu. Tangitque ibidem gloſſa prima: & in confirmationem addit, quod talis non habens talem executionem nequeat alteri illam tradere, ex cap. Gratia, cap. Qui perfectionem, & cap. Ventum eſt, 1. quaſt. 1. & ex c. Daibertum, in ſequenti quaſt. 7. Quæ ratione probatur etiam quod Sylueſter habet in verbo *Suſpenſio num. 6.* ordinatum ab Epifcopo ſuſpenſo, ab eadem executione ſuſpendedi. Videndus eſt Suarez in præced. ſect. 1. n. 61. & aliquot ſequentibus. Debet autem ſi Epifcopus ſuſpenſus eſt, aut excommunicatus nominatim denunciatus, aut notorius percuſſor Clerici: quia excuſatio alioqui erit per priuilegium Extrauagantis Ad euitandam cuius meminimus in cap. 17. præced. tract.

Ex parte temporis autem, per Bullam Pij ſecundi, quæ incipit, Cum ex ſacrorum; ſuſpenſus eſt qui ſine legitima licentia ſacro ſeu maiore ordine ordinatur extra tempora à iure ſtauta: quæ, vt habetur ex *cap. vlt. diſt. 75. & ex cap. De eo, De temporibus ordinationum, ſunt reuincia quatuor temporu, Sabbathum ſanctum, & Sabbathum ante Dominicam in Paſſione* extra quæ Dominicis & alijs feſtis diebus ordines minores conferri poſſe, non item Subdiaconatum, deſinitur in illo cap. De eo. Quæ in re nihil mutatum eſt per Concil. Triden. ſed potius totum approbatum, dum in ſeſſ. 23. De reform. initio capituli octauo præcipit ordinationes ſacrorum ordinum celebrari ſtatutis à iure temporibus. Quatenus autem iure quoque antiquo eadem ſuſpenſio impoſita eſt cenſetur videre qui uolet, poteſt apud Suarezium *tom. 5. diſp. 31. ſect. 1. nu. 30. & duobus ſequentibus.*

Eidem autem ſuſpenſioni in eadem Bulla duæ aliz adiunguntur; vna in eos qui ante legitimam ætatem ad ſacros ordines promouentur. De qua ætate Concilium Trid. in ſequenti cap. 12. his verbis; Nullus in poſterum ad Subdiaconatum ordinem ante 22. ad Diaconatum ante 23. ad Presbyteratum ante 25. ætatis ſuæ annum promouetur. Altera in eos qui ſine literis dimiſſorijs, ſeu abſque legitima facultate ordinantur ab alieno. Illis autem qui talibus ſuſpenſionibus perſeuerantibus præſumpſerint vti ordine ſuſcepto, irregularitatis pœna imponitur, in qua ſolus Papa diſpenſat: quod notant Sylueſter in verbo Irregularitas *q. 10. in fine.* Nauar. in Enchir. *cap. 25. numer. 70. & Couar. ad Clemen. Si ſurioſus, 1. par. ſ. 1. nu. 4.* Aduerte tamen niſi manifeſta ſit talis ſuſpenſio, aut ad externum forum deducta, eam poſſe ex priuilegio Concilij Triden. ſeſſ. 24. De reform. cap. 6. tolli per Epifcopum.

Quod autem aliqui antiquiores ſenſerunt promotum ante ætatem legitimam non eſſe ſuſpenſum; ſed ſuſpendedum, iuxta cap. Vel non eſt compos, De temporibus ordinationum; Nauarri loco citato cauſam eſſe ait ignorantia propoſiti iuris noui: cuius tenor videri poteſt apud Rebuffum in praxi beneficiorum, *par. 2. tit. De Clericis ad ſacros ordines male promotis, gloſſa 4. & apud Georgium Sayrum lib. 4. ſui theſauri caſum conſcientie c. 14. n. 13.* Eiuſdemque confirmatio habetur ex Bulla Xiſti V. quæ incipit, Sanctum & ſalutare, edita anno Domini 1588. & ex alia Clementis VIII. quæ incipit; Romanum Pontificem docet, edita anno Domini 1595. pridie Calendas Martij. De quibus idem Sayrus in ſine memorat c. 14.

Mouit ſuper eadem ſuſpenſione dubium Suarez in ead. ſect. 1. n. 25. An qui bona fide ordinatur ante legitimam ætatem inculpabiliter, hoc eſt, bona fide: ex illans ſe ætate attingiſe, ab ea excuſetur; Partem autem affirmantem cum Nauar. in Enchir. *cap. 27. num. 15.* amplectitur, & probat ex eo, quod intentio Pij ſecundi fuerit punire exceſſus qui hac ex

parte

paret fieri, & scandala quae inde generantur: id quod satis indicant illa ipsius verba; Nos eorumdem temeritatem tali castigatione reprimentes, &c. Iam vero punitio illi locus non est, ubi ignorantia excusat à culpa: prout in hac re frequenter contingere potest per ignorantiam facti: raro autem quoad ignorantiam iuris, vt in sequenti num. 27. idem Suarez declarat. Consequenter in numero 28. tangens quod est notatu dignum; istiusmodi suspensionem, quia fertur absolute, & sine determinatione, non cessare adueniente legitima aetate: sed tunc etiam absolutionem requiri ad eam tollendam, adeo vt & tunc irregularitas incurrat illius violatione, nisi bona fides excuset, prout declarat Nauarrus ad Cap. Accepta, De restitut. spoliatorum, oppositioe 8. num. 35. Quae fides quando adit relinquatur prudenti definiendum ex circumstantijs.

AD HANC classem suspensionum reducitur ea quae in Cap. 2. De eo qui furtiue ordinem suscepit, imponitur sufficienti eodem die minores ordines cum Subdiaconatu. De qua notandum est, quod Suarez in ead. sect. 1. num. 4. refert definitum in Congregatione Cardinalium circa Cap. 11. De reform. sect. 23. vbi consuetudo obtinuit vt minores ordines conferantur cum Subdiaconatu, non esse locum tali suspensioni.

Reducitur & alia, quae per Cap. Literas, De temporibus ordin. imponitur ei qui eodem die quod Concilium Trid. fieri prohibet in seq. Cap. 13. vel duobus diebus continuis, susceperit duos ordines sacros. Suspensio enim ab ordine superiore inter eos quos se suscepit. Cur autem potius ab eo, quam ab altero, ratio esse potest, quod superiorem tantummodo ordinem male suscepit. Quod autem absolutio talis suspensionis reuertetur Papae, intelligitur ex fine eiusd. Cap. Literas; cuius verba sunt; Donec de illis aliter disponamus. Aduerte obiter Concilium Triden. in citato Cap. 13. & sequenti 14. praecipere quidem, vt post susceptum vnu ordinem sacrum, alius non suscipiatur antequam elapsus sit annus integer; nullam tamen poenam imponere contrauenti; nec ita seuerè praecipere, quin totum committat arbitrio Episcopi, vt indicant verba illa; Nisi aliud videatur Episcopo. Quae non sunt ita accipienda, quasi hic possit in ea re dispensare sine rationabili causa: quia ratio dispensandi in lege Superioris id non patitur.

Ex parte demum ordinationis, indebitè scilicet factae, is qui per saltum, id est, aliquo ordine intermedio praetermissio, promouetur ex ignorantia, vel ex negligentia, suspenditur ab ordine, ad quem promotus est, donec recipiat ordinem inferiorem omissum, dist. 52. cap. 1. & 2. & cap. vnico de Clerico per saltum promotio. De qua pluribus Suarez in citato sect. 1. num. 4. & aliorum sequentibus, in qua, vt raro contingente, non immorabimur. Item si in ipsa ordinatione aliquid de necessarijs, seu spectantibus ad substantiam ordinis, sit omissum, ordinatus suspenditur ab executione illius ordinis, quousque id suppleatur quod fuit omissum, ex glossa ad Cap. 1. De Sacramentis non iter. vbi per verbum, cum non dicitur quid actum, quando aliquid superest agendum. Quod idem ex Gofredo, & Hostiensis habet Sylu. in verbo Ordo 2. quaest. 10.

Praeterea ex toto titulo De eo qui furtiue ordinem suscepit, is qui absque examine, & Episcopi consensu furtim ingerit se multitudinè examinatorum, & simul cum eis ordinatur, suspensus est. A qua suspensione, si talis clandestina ordinatione non fuerit interdicta sub poena excommunicationis, Episcopus poterit eum taliter ordinato post peractam poenitentiam dispensare; sin autem fuerit prohibita sub poena excommunicationis, is qui contempta prohibitione se ordinari curauerit; sic irregularis fiet, vt cum ipso dispenset solus Papa. Nisi quod religionem aliquam ingrediens, possit Abbas eiusdem religionis cum ipso dispensare, ex eodem titulo item per totum. Adhuc per Extravag. Ioannis XXII. Antiqua, De voto, suspensio fertur in eum qui post matrimonium contractum, sacrum ordinem suscipit aliter quam sacri canones permittunt. De qua legendus est textus, & quae circa eam notat Suarez in eadem sect. 1. num. 4. & duobus sequentibus.

Denique ex Cap. N. in eum, & Cap. Sanctorum, dist. 70. suspensus est qui promouetur ad sacrum ordinem sine

titulo, vel beneficii, vel patrimonij, si quidem nesciente Episcopo ipso id fiat; adeo vt talis suscipiat ordinem furtiue, seu absque consensu Episcopi; qui de re monitus recusat ordinare. Si vero Episcopo consensio, & permittente vt quis sine dicto titulo sacrum ordinem suscipiat, sic ordinatus non erit suspensus; sed ordinans tenebitur ei prouidere de congruo victu, quousque prouideatur ipsi de competenti beneficio, ex Cap. Cum secundum Apostolum, De praebendis; & ex Cap. Si Episcopus, eo. tit. in 6. In Concilio autem Trid. sect. 21. De reform. cap. 2. vbi innouantur tales poenae, statuitur, tale siue beneficium, siue patrimonium, debere sufficienti esse ad honestum victum, ac pacifice possessum. Vnde licet inferre, quod si quis ordinetur cum titulo beneficii, vel patrimonij non sufficientis ad honestum victum, suspensus sit vt prius, si quidem interrogatus, sufficienti esse beneficium, aut patrimonium mentiatur. Quia enim Episcopus cognita insufficientia non ordinaret, ipse censetur ordines furtiue suscipere. Sin autem verum dicat interrogatus, beneficii; aut patrimonij sui quantitatem & qualitatem sincere aperiat Episcopo; quia & tunc hic illum non obstante insufficientia scienter ordinabit, poenam vt prius subibit; nempe onus suppeditandi, seu supplendi quod necessarium est illi ad honestum victum.

Porro de eo qui ordinatus ad titulum beneficii, vel patrimonij sufficientis, cui post ordines susceptos se statim renunciaturum esse promisit, vel iurauit, dubitatio est, an sit suspensus, quam Alphonsus à Vualdo proponit in 2. par. Candelabri aurei, tractatu De suspensione, numer. 28. & pro vtraque parte auctores adfert, negantemque sequitur, nixus hoc fundamento; quod Concil. Triden. loco cit. iuxta declarationem Congregationis Cardinalium, non innouet Canones ante citatos ex Decreto Gratiani, quibus suspensio imponitur promotio ad sacrum ordinem sine titulo beneficii, aut patrimonij; sed citatos ex Decretalibus Gregorij, & Bonifacij, quibus Episcopo imponitur onus suppeditandi victum sic promotio. Sed pars altera, vt tutior, videtur tenenda cum Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 158. vt tenet Suarez tom. 5. disput. 31. sect. 1. numer. 35. Nam id perinde est ac ordinari absque titulo, cum is titulus sit nullus, qui est ementitus; vt merito censetur esse memoratus, cui ex vi promissionis, aut iuramenti, renunciandum est in conscientia. Deinde, et si Concil. Triden. non sit innouatum ius, ex dist. 70. citatum; non est tamen reuocatum, vt factis ex eo conuenitur, quod non sit rationabile, tales fraudulentos tanquam liberos à iuris poena, ali debere ab Episcopo, vt eo à quo ordinati sunt absque titulo beneficii, aut patrimonij; praefertim cum is absque sua culpa potuerit decipi ab illis, quibus sua fraus non debet patrocinari.

TRIA consequenter Suarez ibidem docet notanda pro praxi. Primum est; eum qui cum titulo ficto fraudulenter impetravit à proprio Episcopo literas dimissorias, harum beneficio ordinatum ab alieno, ligati duplici suspensione; altera, vt sine sufficienti titulo; altera, vt sine proprii Episcopi facultate ordinatum. Ratio est, quod tales literae sunt subreptitiae, & contra iustam Episcopi voluntatem; quandoquidem nullo modo talem facultatem concederet, si eiusmodi tituli conditio plene declarata ei fuisset. Quare tales literae sunt nullae; ac proinde memoratis suspensionibus non adferunt impedimentum.

Secundum est; mortale quidem peccatum esse, post susceptum sacrum ordinem, renunciare titulo, ad quem quis ordinatus est nihil habens aliud sufficienti sibi ad victum quia Concil. Triden. sect. 21. ca. 2. seuerè id prohibet; suspensionem tamen non incurrit quia neque iure antiquo, neque nouo eiusdem Concilij imponitur.

Tertium est, promotum ad Subdiaconatum absque vero titulo, etiamsi à suspensione, quam inde incurrit, absolutus sit, non posse absque nouo titulo vero patrimonij, aut beneficii, ad superiores ordines ascendere. Ratio est, quia iura non prohibent Subdiaconatum solum absque titulo vero suscipi; sed vniuersè sacros ordines; atque adeo quemlibet illorum, siue superiorem, siue inferiorem. Nam cum non distinguantur nec nos distinguere debemus, ex cap. Solite, De maiorit. & obedient. Nec obici potest quod ordo inferior det ius ad susceptionem superioris: quia tale ius non

est nisi

est nisi ad suscipiendum debito modo, & seruatis sacris canonibus.

Huius suspensioni affinis est ea quæ incurritur cum Episcopus ordinat aliquem sine titulo, cum conditione quod victum non petet ab ipso, aut ordinat presentatum ab alio, cum quo ille pepigit, seque plene obligauit ad nunquam petendum ab ipso sustentationem, aut beneficium, aliudve vnde sustentari possit. In quibus duobus casibus ordinatus, ab ordine sic suscepto suspenditur suspensione reseruata Papæ per Cap. penult. De simonia. Vbi & ordinator à collatione, & presentator ab executione ordinum per triennium suspenditur.

De suspensionibus quæ imponuntur Clericis ratione abusus suorum officiorum, & aliorum delictorum.

SECTIO IV.

73.

AD huc Clerici incurrunt in suspensionem ratione suorum officiorum, vt Sacerdos celebrans, & non communicans in Missa quam celebrat, etiam si eodem die plures Missas dicat: qui suspensus est à communionem vno anno, per Cap. Relatum, De consecr. dist. 2. Item qui recipiunt ad communionem altaris, vel ad Ecclesiasticam sepulchuram manifestos vsurarios, de quorum penitentia non constat, suspenduntur ab executione sui officij, donec ad arbitrium sui Episcopi satisfecerint ex cap. Quia in omnibus, De vsuris. De hac videri potest Suarez in eadem disputatione 31. sect. 2. à num. 6.

Similiter Clerici, siue seculares, siue regulares, quantumcumque exempti, admittentes ad diuina officia, seu Ecclesiastica Sacramenta, vel Ecclesiasticam sepulchuram publice excommunicatos, vel interdictos, aut qui coram illis eadem officia celebrant, aut celebrari faciunt, suspenduntur ab ingressu Ecclesiæ ad arbitrium illius, cuius sententiam contempserunt, ex Cap. Episcoporum, De priuilegiis in 6. Ita Nauarrus in Enchiridio cap. 25. numero 74. Cui aduersatur Syluester in verbo Suspendio, numero 6. ca. 23. dicens, non quidem suspendi, sed interdicti.

Idque melius, tum quia hoc verbum in textu habetur: tum quia ingressus Ecclesiæ non est vsus proprius officij Clericalis, quo suspensio priuat. Cæterum quicquid sit, id iuxta Extrauagant. Ad euitanda, de qua in precedenti cap. 17. restringendum est ad nominatum excommunicatos, excommunicatos, vel interdictos, aut notorios Clericorum percussores.

Suspenditur quoque à corpore & sanguine Christi, De consecratione, distinctione 1. Cap. Nullus, is qui sine graui necessitate omittit Missam incompletam. Item qui benedicit secundas nuptias, suspensus est ab officio, & beneficio cap. 1. De secundis nuptijs, vbi & præcipitur mitti ad Sedem Apostolicam. His addendæ essent suspensiones à iure impostæ Clericis propter abusum commissum in electione ab beneficiis, quas Suarez tractat in sæpe memorata disputatione 31. sectione 3. Sed quia talis electionis vsus iam pene exoleuit per priuilegium passim concessum Principibus nominandi ad beneficia electiua, non immorabimur in illis.

74.

RESTANT suspensiones quas Clerici incurrunt ratione vtriusque delictorum. Ac primo numeratur ea (quæ potius irregularitas est) quam Clericus ille incurrit qui serio, & vt ordinatus, exercet actum ordinis ad quem nondum est promotus. Etenim in pena suæ temeritatis suspenditur in perpetuum à receptione ordinum, cum in cap. 1. De Clerico non ordinato ministrante, talis præcipitur ab Ecclesiâ abijci, & nunquam ordinari; quod idem est ac suspendi in perpetuum à susceptione ordinum. Quæ item pena in sequenti cap. 2. specialiter statuitur Di. cono, ad Sacerdotium nondum promoti celebranti Missam.

Est item ea quæ per cap. 1. De schismaticis ab ordinibus sacris, & dignitate, imponitur ijs qui sponte iuramentum præbent de tenendo schismatis. Itemque ea quæ, vt visum est Syluestro, & Tabiena in verbo Suspendio, Clerico qui sponte ducium obtulerit, vel oblatum susceperit, imponitur per cap.

1. De Clericis pugnantibus in duello. Quibus Nauarrus resistit in Enchir. cap. 27. num. 156. eo quod in illo textu tantum habeatur, quod de rigore iuris sit deponendus, quæ verba non significant penam impostam, sed à Iudice imponendam. In qua vt ibidem additur, proprius Episcopus misericorditer dispensare potest, nisi inde homicidium, aut membri mutilatio fuerit subsequuta, quod si cõtingat, continget, & irregularitas requirens Papalem dispensationem. Verum tamen quia talis est ipso iure excommunicatus per Concil. Trid. sess. 24. cap. 19. consequenter est suspensus non quidem suspensione quæ separata est ab excommunicatione: sed quæ includitur in eâ tanquam excludente inter cætera, ab vsu ordinum, & beneficiorum.

Quibus accedit ea quæ quisquis alicuius secularis, vel regularis beneficii, montium pietatis, aliorumque piorum locorum iurisdictiones, bona, census, iura, &c. quacumque arte, aut quocumque qua sito colore in propriis vsus conuertere, aut vsurpare præsumperit, aut impedire ne ab ijs ad quos de iure pertinet, per spiantur. Qui quis inquam Clericus nefandæ fraudis, & vsurpationis eiusmodi fabricator, seu confitens fuerit, id est, causa fuerit, tanquam principalis author, aut tanquam persona interposita, præter excommunicationem Papalem, eum vsurpatore excommunicat, & priuationem omnium beneficiorum, & inhabilitatem ad omnia alia beneficia, incurrit suspensionem ab executione suorum ordinum, durantem ad arbitrium sui Ordinarij, etiam post integram satisfactionem, & absolutiorem à commisso crimine. Ita statuitur in Concil. Trident. sess. 22. De reform. cap. 11.

Item per Cap. Præter, dist. 32. & Cap. Si quis, dist. 81. Presbyter, Diaconus, & Subdiaconus, imo vt Nauarrus in Enchir. cap. 25. num. 76. addit, & minoribus ordinibus initiatus, concubiniarius, aut fornicarius notorius, suspenditur ab ordine donec poeniteat. Quod intelligendum est de eo qui nota notorie est, vt nulla tergiverfatione clari possit. Nec enim sufficit, vt ibidem ait Nauarrus, quod sit infamatus vel probari possit esse talis. Cæterum, an si talis durante ea suspensione exerceat actus ordinum à quibus suspenditur, sit irregularis, dubium est: de quo in vtramque partem plures auctores citat Couarruias in Relect. De homicidio 1. par. §. 1. num. 5. & pro parte negante quam magis approbat adfert, quod irregularitas non incurritur, nisi in casu expresso à iure, per Cap. Is cui, De sentent. excommu. in 6. Et ad id quod in precedenti cap. 4. habitum est suspensum irregularem esse, si suspensionis tempore exercuerit actum ordinis à quo suspenditur: respondet, id verum esse de suspensione quæ directe à iure indicta est in penam delicti, non item de ea quæ respectu cuiusdam honestatis indicta est potius ob decorum, quam in penam directæ; quales sunt illi (inquit idem Couarr.) qui corpore vitati, & illegitimi, suspenduntur. Talisque censeri potest ea suspensio de qua agimus. Cum enim maxime indecorum sit, siquid aliud, ei qui tam turpi scelere contaminari palam cognoscitur, sacrorum ordinum vsum permittere, sic vt eiusmodi suspensionem ius indixerit ob talem indecentiam, non autem in penam: quia ad talem delinquentem corrigendum alia accommodatior esse potest. Quanquam non repugnât, vt Superior dum suspendit al. quem, donec poeniteat, ipse intendat suspensionem inferre in directam penam delicti, perinde ac dum simpliciter, aut sub alia conditione suspendit.

Adhæc cum non constet plene, an in memoratis canonibus, suspendendo manifestum fornicarium ab vsu ordinum donec poeniteat, mens Pontificum fuerit tantum ob decorum, an etiam in directam penam delicti suspensionem imponere: idem author merito monet consultum esse, vt exercens ordines in ea ipsa suspensione dispensationem ab irregularitate impetret à Summo Pontifice.

De eadem re Suarez copiosissime differens tomo 5. disp. 31. sect. 4. num. 4. & aliquot sequentibus, tandem numero 15. concludit prohibitionem, qua Clericus fornicarius tenetur abstinere ab executione ordinum, non prouenire ex censura Ecclesiastica, sed ex malitia intrinsicæ talis status ipsius, perinde scilicet ac vsu enit cæteris, peccato mortali aliquo contaminatis: ratione cuius suspenduntur quoad se, & ratione scandali quoad alios. Cuius suspensionis violatio,

qua

quia non est censura, non incurritur irregularitas. Ad quod faciunt quæ idem tradit præcedentibus numeris eiusdem sectionis, ubi est videndus.

76.

Dvo alia dubia Couar. in sequenti num. 6. & 7. subiungit. Alterum de Sodomita, & alterum de simoniaco, num irritantur suspensione, in qua exercendo actum ordinis fiant irregulares? Atque quod de priori statuit multis alijs citatis, nefandi illius criminis reum (tanquam hac censura scilicet innotatum proprie) irregularem fieri exercendo actus ordinum. Nauarrus quoad Sodomitæ occultum reicit in *Enchiridio* cap. 27. num. 249. eo quod talis casus, prout Couarruias fatetur, non sit de expressis in iure, prout requireretur, iuxta Cap. Is cui, de sentent. excommunic. in 6.

Subiungit autem ibidem Nauarrus explicationem constitutionis Pij V. qua exercentes tam dirum nefas priuat omni priuilegio Clericali, omnique officio, dignitate, & beneficio Ecclesiastico, his verbis: Omnes & quoscunq; Presbyteros, & alios Clericos seculares, & regulares cuiuscunque gradus, & dignitatis, tam dirum nefas exercentes omni priuilegio Clericali, omnique officio, & dignitate, & beneficio Ecclesiastico præsentis canonis auctoritate priuamus. Quæ vltima verba (inquit ille) cum sint præsentis temporis, inducunt ipso iure penam: siue, vt Suarez habet in eadem sectione 4. num. 20. ostendunt tale vitium secundum se, & absolute, id est, siue publica notitia, aut infamia notatum sit, siue non; causam esse sufficientem talis priuationis: quia lex quæ per se ipsam infert penam, factum solum requirit, vt operetur; non autem aliquam famam, vel notitiam; nisi ipsamet lex limitet se ad talem conditionem; quod quidem non fit in illa Pij V. constitutione.

Addit Suarez post Nauarrum, tale peccatum debere esse in sua specie consummatum (de tali enim intelligendum est iuxta regulam 49. in 6. penam imponi) ita vt non sufficiat qualibet pollutio, vel immunditia cum alio, nisi intercedat copulatio intra vas tali turpitudini ordinatum; quando quidem in eo consummatur tale flagitium. Adde adhuc cum iisdem, ad contrahendam talem penam non sufficere, vt quis tale flagitium semel, aut iterum committat: sed requiri vt habeat illius consuetudinem. Ad quod significandum de industria usurpatum esse participium, *exercentes*; refert Nauarrus testimonio Martini Contarelli Datarij. Addit idem, Gregorium XIII. à se interrogatum, an talis pena vt in externo foro, sic in interno locum haberet, respondisse affirmatiue; tum quia lex eam imponens non fundatur in præsumptione: tum quia non ponit discrimen inter verumque forum.

ILLUD AVTEM quod Couarruias de posteriori dubio item statuit, ob simoniam commissam in ordine, aut beneficio incurri suspensionem, qua durante factum ordinis simoniacus exerceat, irregularis fiat; late explicatum videri potest apud Syluestrum in *verbo Suspendio*, quæst. 7. & latius apud Suarezium in *sepe citata disputatione 31. sectione 4.* Id ipsum autem, si simonia fit in ordine, satis clarum est ex cap. penultimo De simonia: in quo expressè suspensio imponitur, tum conferenti ordines per simoniam, tum alium præsentanti ad eos per simoniam, tum demum eisdem suscipienti per simoniam. Atque de primo notandum est, quod idem Suarez docet numero 24. & aliquot sequentibus, ipsum suspendi à collatione, non tantum illius ordinis in quo simoniam commisit: sed etiam aliorum, cum in memorato cap. De eo, quod maneat suspensus à collatione ordinum, habeatur; sine limitatione, quæ addita esset; sicut ibidem additur de ordinato, quod maneat suspensus ab ordine sic suscepto. Eandem vero collatoris suspensionem tantum esse per triennium, iuxta citatum cap. penult. quantumcumque simonia sit completa ex vtraque parte, dato scilicet & accepto pretio pro collatione ordinis, idem author sequentibus numeris tuetur: indeque infert, sic suspensum posse absque absolutione, si nullum aliud impedimentum subsit, triennio elapso ordines conferre. De secundo, hoc est, per simoniam præsentante ad ordines, tenendum est pari ratione suspendi ab executione omnium ordinum quo habuerit; idque tantum per triennium, quantumcumque simonia sit completa. De tertio demum, nempe eo qui ordines suscipit per simoniam, aperte habetur ex

cit. cap. penult. suspendi tantum ab ordine simoniace suscepto: neque aliud constitutum esse per Extrauag. 2. De simonia, Suarez in num. 33. bene ostendit.

Quod autem attinet ad simoniam commissam in beneficio, late docet Suarez num. 24. & aliquot sequentibus, eam neque in conferente, neque in accipiente beneficium simoniace, inducere suspensionem tanquam censuram ab excommunicatione diuersam: sed vt inclusam in ea, quæ excommunicatum inter cætera excludit ab vsu ordinum. A beneficio autem collato ideo non suspendere, eoquod talis collatio sit nulla, per memoratam Extrauag. 2. De simonia. Qua de re alias suo loco egimus. Quod vero ab alijs beneficijs acquirendis suspendatur seclusa excommunicatione, non haberi sufficienter ex iure, Suarez ostendit num. 46. Inde concludens, quia nulla censura admittenda est ipso iure, nisi in eo satis expressa sit; ex vi peccati simoniæ non manere quem inhabilem ad alia beneficia acquirenda: sed ablata ipsa excommunicatione per absolutionem, posse absque alia dispensatione obtinere nouum beneficium. Atque hæc hæc tenus de suspensione ad Dei gloriam dicta sufficiant pro Confessarij nobis proposita institutione.

TRACTATUS III

De interdicto Ecclesiastico.

AGUNT de isto censuræ genere Palud. in 4. distin. 18. quæst. 8. Sotus in eadem dist. 22. quæst. 3. De Anton. 3. par. tit. 26. Angelus, Sylu. & cæteri Summularj in verbo Interdictum, & in verbo Cessatio à diuinis. Item Nauar. in *Enchiridio* cap. 27. à num. 164. ad 191. Couar. ad cap. Alma mater, part. 2. atque alij quos commemorant Georgius Sayrus initio libri 5. Theauri casuum conscientie; Alphonsus à Vualdo in 2. par. Candelabri auri initio tractatus De interdicto, & Henriquez lib. 13. suæ summæ initio cap. 41. qui etiam late eam materiam persequitur, vt & Suarez tomo 5. in 3. part. D. Thomæ, disput. 32. & aliquot sequentibus. Illud considerabimus, primo in communi, deinde in specie quoad casus, in quibus ipso iure incurritur. Ab homine raro imponitur, quia iam ea est morum peruersitas, iuxta cap. Alma mater, De sentent. excommunic. in 6. §. Quia vero, vt inde exeresceret indeuotio populi, pullularent hæreses, infinitaq; animarum pericula insurgerent. In communi autem sequentia occurrunt tradenda. Primum est generalis definitio interdicti Ecclesiastici cum eiusdem diuisione: secundum, illius causa: tertium, effectus: quartum, relaxatio: quintum cessatio à diuinis, quæ eidem est sic annexa, vt sæpe cum illo confundatur, quemadmodum Angelus & Syluester in *verbo Cessatio à diuinis* statim initio, annotant.

CAPVT XXV.

De generali definitione, & diuisione interdicti Ecclesiastici.

SUMMARIUM.

- 1 Interdictum dicitur, tum generaliter, tum specialiter, & quid sit hoc poseri remouo.
- 2 Diuiditur interdictum in tria: in moris quibus suspensio, & particulariter in locale personale, & mixtum.
- 3 Locale aliud generale, aliud particulare, & quid verumque sit.
- 4 Personale item aliud generale, aliud particulare, quidque verumque sit.
- 5 Nec interdictum locale, personæ loci interdicti: nec personale, locum personarum interdictarum includit.
- 6 Quid sit censura: in de eo qui habet duo domicilia, vnum interdictum, & alterum extra eum.
- 7 Interdicto Clero non interdictur populus, ne. con. ra.